

Upamiętniono ofiary Holocaustu na poznańskim Miłostowie

Jednymi z pierwszych ofiar Niemców podczas II wojny światowej stali się polscy Żydzi. Świadectwem ich tragicznego losu są groby, które widział niemal każdy, kto kiedykolwiek odwiedził cmentarz na poznańskim Miłostowie (wchodząc od ulicy Warszawskiej). Znajdują się one nieco na prawo od głównego wejścia, przed polem grzebalnym nr 48, a wyróżnia je lapidarium z ułożonymi półkoliście kamiennymi macewami, czyli żydowskimi nagrobkami. W głębi, w niewielkiej wydzielonej kwaterze, znajduje się kilka podłużnych mogił, które w 2022 r. z inicjatywy Wojewody Wielkopolskiego zostały wyremontowane. Nad realizacją tego zadania czuwał zastępca dyrektora Usług Komunalnych, Pan Mateusz Dzioba.

Remont nie zakończył jednakże prac związanych z tym miejscem. Dzięki współpracy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu z Muzeum Martyrologicznym w Żabikowie, kierowanym przez Panią dr Annę Ziółkowską, udało się odnaleźć i zestawić ze sobą wiele nieznanych dotychczas źródeł historycznych. Wśród nich znalazły się protokoły ekshumacyjne z 1950 r. i *Lista strat PCK 22960* (zawierająca protokół ekshumacyjny z Nekli). Przy czym kluczowy okazał się dokument przygotowany przez Ośrodek Usług Pogrzebowo-Cmentarnych „Uniwersum”, zawierający imiona, nazwiska oraz w wielu przypadkach także daty i miejsca urodzenia osób spoczywających w omawianej kwaterze.

W ostatecznym rozrachunku na podstawie zebranych informacji udało się ustalić tożsamość niemal połowy z 1008 nieznanych wcześniej ofiar niemieckiego terroru. Wśród nich znalazło się 166 Żydów ekshumowanych z nekielskiego cmentarza oraz 304 osoby, które wcześniej były pochowane na cmentarzach parafialnych Miasta Poznania (cm. górczyński oraz cm. przy ul. Samotnej). Lista ta została następnie zweryfikowana i skorygowana przez pracowników Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Poznaniu, którzy w tym celu wykorzystali m.in. archiwalia Instytutu Pamięci Męczenników i Bohaterów Holocaustu Jad Waszem (ang. Yad Vashem). Autorem tych ustaleń jest Pan Bartosz Biegała, kierownik Oddziału Organizacyjnego i Ochrony Dziedzictwa Narodowego Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. Nad całością projektu czuwał Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego WUW w Poznaniu, Pan Łukasz Krysztofiak.

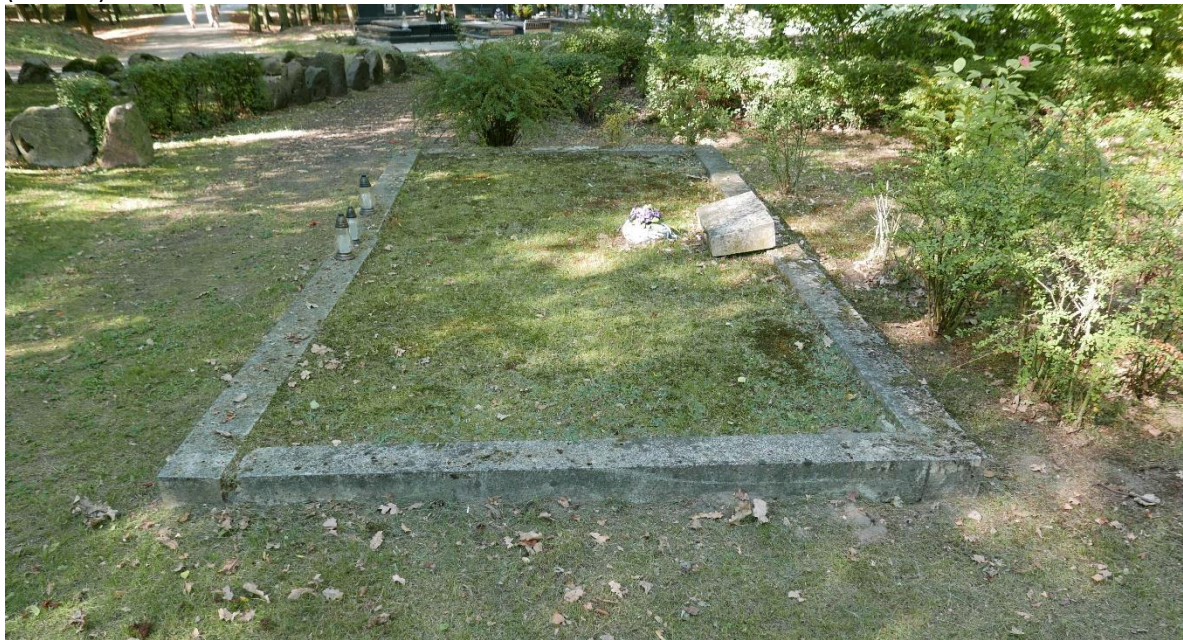
Dzięki współpracy Wojewody Wielkopolskiego, Urzędu Miasta Poznania i poznańskich Usług Komunalnych udało się sfinalizować prace na opisywanej kwaterze. Końcowym akcentem stało się odsłonięcie tablic z nazwiskami zidentyfikowanych osób, które zainstalowano obok grobów na Miłostowie. Tym samym przywrócono pamięć i godność kolejnej grupie ofiar największego w historii ludzkości ludobójstwa.

Link do karty ewidencyjnej:

https://www.poznan.uw.gov.pl/system/files/karty_ewidencyjne/karta_ewidencyjna_milostowo_-_zydzi.pdf

Zdjęcia przed remontem:

(2018 r.):

(2021 r.):

Zdjęcia z remontu (2022 r.):

Zdjęcia po remoncie (2023 r.):

Zdjęcia tablic (2024 r.):

